

ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

ΜΕ ΣΕΒΑΣΜΟ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΕΡΓΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

- ❖ Η Αστυνομία φέρει το βαρύ φορτίο της ευθύνης για τη δημόσια ασφάλεια. Για το σκοπό αυτό της απονέμεται η αρμοδιότητα της προσφυγής στον καταναγκασμό. Ταυτόχρονα, η αρμοδιότητα αυτή συνοδεύεται από ισχυρούς ειδικούς περιορισμούς.
- =} λεπτή ισορροπία μεταξύ εξασφάλισης δημόσιας ασφάλειας και καταναγκασμού.
- ❖ Η πολιτεία έχει ΕΜΠΙΣΤΕΥΘΕΙ στον απλό αστυνομικό να επιλέγει βάσει διακριτική του ευχέρειας υπό τις περιστάσεις τα μέσα παρέμβασης του

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

- ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΟΥΝ ΤΗΝ ΤΑΞΗ ΕΧΟΥΝ ΑΥΞΗΜΕΝΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΓΙΑ ΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ
- ΣΧΕΣΗ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ - Έγγενείς κίνδυνοι κατάχρησης εξουσίας
- ΚΑΛΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ - ΟΠΟΙΟΣ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΤΟ ΝΟΜΟ ΠΡΕΠΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΤΟΝ ΤΗΡΕΙ
- ΒΑΣΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ- Λειτουργία συστήματος προστασίας των ελευθεριών

ΛΑΘΗ?

Η αστοχία ή ολιγωρία σε κάποιες περιπτώσεις είναι ανθρώπινα κατανοητές.

Σε όλα τα επαγγέλματα γίνονται λάθη. Το διακύβευμα όμως είναι σοβαρό, αφορά την ασφάλεια και βασικά δικαιώματα πολιτών.

Επομένως, τα λάθη θα πρέπει να αναγνωρίζονται όχι μόνο για απόδοση ευθυνών όσο για βελτίωση πρακτικής.

Αρμοδιότητες του Επιτρόπου Διοικήσεως

- Διερευνά παράπονα που υποβάλλονται εναντίον οποιασδήποτε «υπηρεσίας» ή λειτουργού που ασκεί διοικητική λειτουργία για: παραβίαση του Συντάγματος, της νομοθεσίας, των κανόνων ορθής διοικητικής συμπεριφοράς
- Διερευνά, μετά από εντολή του Υπουργικού Συμβουλίου για λειτουργία οποιασδήποτε υπηρεσίας
- Ενεργεί και εξετάζει αυτεπάγγελτα θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος.
- Με βάση τα πορίσματα της έρευνας ασκεί κριτική ή/και υποβάλλει συστάσεις / εισηγήσεις προς τη διοίκηση. Ειδική έκθεση.
  - Το 2009 υποβλήθηκαν 135 παράπονα κατά της Αστυνομίας.
  - Κατά το 2009 διεκπεραιώθηκαν 159 παράπονα (και προηγούμενων ετών) και υποβλήθηκαν 34 Εκθέσεις για διάφορα θέματα.

Αρχή Ισότητας και Αρχή Κατά του Ρατσισμού και των Διακρίσεων

Με την ένταξη στην Ε. Ε εναποτέθηκαν στον Επίτροπο Διοικήσεως οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Καταπολέμηση και εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων και έμμεσων φυλετικών διακρίσεων, των απαγορευμένων με νόμο διακρίσεων και εν γένει των διακρίσεων λόγω φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων και εθνικότητας ή εθνοτικής καταγωγής.
- Προαγωγή της ισότητας στην απόλαυση δικαιωμάτων και ελευθεριών που προστατεύονται από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και από τις Διεθνείς Συμβάσεις που έχει προσυπογράψει η Κυπριακή Δημοκρατία.
- Προαγωγή της ισότητας ευκαιριών ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού.
- Ισότητα των φύλων στην εργασία και την απασχόληση

Εθνικός Μηχανισμός Πρόληψης των Βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης

- Κατά το 2009 (Ν. 2(ΙΙΙ)/2009), οι αρμοδιότητες του Επιτρόπου Διοικήσεως ενδυναμώθηκαν ακόμη περισσότερο με την επιλογή του ως Εθνικός Μηχανισμός Πρόληψης των Βασανιστηρίων (*National Preventive Mechanism - NPM*)
- Συγκεκριμένα, με νόμο που τέθηκε σε ισχύ το 2009, η Κύπρος κύρωσε το *Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά των Βασανιστηρίων*. Σκοπός του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου είναι η δημιουργία ενός συστήματος τακτικών επισκέψεων, σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, σε χώρους στέρησης ή περιορισμού της προσωπικής ελευθερίας.
- Κύρια επιδίωξη του Πρωτοκόλλου είναι η ΠΡΟΛΗΨΗ των βασανιστηρίων.

Εθνικός Μηχανισμός Πρόληψης

- Με τις νέες αυτές αρμοδιότητες, ο Επίτροπος Διοικήσεως μπορεί να λειτουργεί κυρίως **ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ** για τη διασφάλιση χώρων και συνθηκών κράτησης που εγγυώνται το σεβασμό της αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων των κρατουμένων.
- Έτσι, πριν την κύρωση του σχετικού Πρωτοκόλλου, ο Επίτροπος Διοικήσεως μπορούσε να εξετάζει ζητήματα που άπτονταν κακομεταχείρισης ή βασανιστηρίων μόνο στα πλαίσια ατομικών παραπόνων ή αυτεπάγγελτων παρεμβάσεων, εφόσον πληρούνταν οι σχετικές προϋποθέσεις.
- Τώρα υποχρεούται να επισκέπτεται **συστηματικά** τους χώρους κράτησης χωρίς την τήρηση οποιωνδήποτε όρων, με σκοπό την καταγραφή ευρύτερων παραλείψεων που μπορούν να συνδέονται με κακομεταχείριση των κρατουμένων.
- Οι συστάσεις, δε, που μπορεί να υποβάλλει εξυπηρετούν όχι μόνο στην πρακτική βελτίωση των συνθηκών αυτών, αλλά και στη θεσμική καλυτέρευσή τους μέσω τροποποιήσεων ή προσθηκών στη σχετική νομοθεσία.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΕΓΓΕΝΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΤΕΙΑ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ

ΧΩΡΙΣ ΚΑΜΙΑ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

(Οικουμενική Διακήρυξη- ΕΣΔΑ)

ΧΩΡΟΙ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

ΣΥΝΗΘΕΙΣ:

- Αστυνομικοί Σταθμοί
- Χώροι διεξαγωγής ανακρίσεων

ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΣΥΝΗΘΕΙΣ:

- Σπίτι υπόπτου - σύλληψη, χειροπέδες
- Αστυνομικό όχημα
- Στο δρόμο - διαδηλώσεις, συλλήψεις, ακινητοποίηση
- Νοσοκομείο

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

- ΠΛΗΡΗΣ
ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ
ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΩΝ Ή
ΑΠΑΝΘΡΩΠΗΣ Ή
ΤΑΠΕΙΝΩΤΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ =
ΚΑΚΟΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ
- ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ
ΑΞΙΟΠΡΕΤΕΙΑ ΚΑΙ
ΣΤΗΝ
ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ
ΑΤΟΜΟΥ ΚΑΘ'ΟΛΗ
ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ
ΚΡΑΤΗΣΗΣ

ΤΡΙΠΤΥΧΟ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

1. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ

2. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΔΙΚΗΓΟΡΟ

- Από έναρξη κράτησης- σε οποιονδήποτε παρουσιάζεται ενώπιον Αστυνομικού (μάρτυρας)
- Δικαίωμα εμπιστευτικής επικοινωνίας και συνάντησης
- Νομική αρωγή

3. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΙΑΤΡΟ

- Όποτε ζητηθεί χωρίς να φιλτράρεται
- Ιατρός επιλογής του με έξοδα του κρατούμενου
- Ιατρικό απόρρητο

* Στη βάση του τρίπτυχου βρίσκεται το δικαίωμα πληροφόρησης του κρατούμενου για τα δικαιώματά του, χωρίς αυτή αδύνατη η άσκηση τους.

ΑΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
- ΤΗΡΗΣΗ ΛΕΠΤΟΜΕΡΟΥΣ ΑΡΧΕΙΟΥ
- ΠΡΟΣΑΓΩΓΗ- ΑΝΑΚΡΙΣΗ - 24 ΩΡΕΣ ΠΡΙΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΕΙ ΕΝΩΠΙΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

- ΓΥΝΑΙΚΕΣ
- ΕΦΗΒΟΙ
- ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ -
ιατρικό απόρρητο, απομόνωση ?, ιατρική
παρακολούθηση-περίθαλψη, συνθήκες διαβίωσης
- ΟΥΣΙΟΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΙ

- ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ?
  - **ΘΕΜΑ ΑΝΑΛΟΓΗΣ ΒΙΑΣ**

ΑΝΑΛΟΓΗ ΒΙΑ?

- Κατά τη σύλληψη =} Ισορροπία μεταξύ δημόσιας
- Κατά την κράτηση=} ασφάλειας και καταναγκασμού

Η άσκηση βίας κρίνεται, κατ'εξάιρεση, επιτρεπτή όταν πληροί 3 βασικές αρχές:

1. Αναγκαιότητα – έσχατο μέσο
2. Προσφορότητα- εξυπηρετεί τον σκοπό
3. Αναλογικότητα- να μην υπερβαίνει το άκρως απαραίτητο για επίτευξη του σκοπού

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

- ΚΕΛΙ - 7 ΤΜ (CPT), καθαριότητα, εξαερισμός, φυσικό φως, κρεβάτι- σεντόνια- κουβέρτα
- ΑΣΚΗΣΗ - ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ
- ΔΙΑΤΡΟΦΗ
- ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
- ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ
- ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΙΣ
- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

- ΟΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ ΕΧΟΥΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΝΑ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΦΟΒΟΥ
- ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΕΒΑΣΤΗ Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ
- ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΝΤΙΞΟΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ - ΥΠΟΣΤΕΛΕΧΩΣΗ
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ + ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ + ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥΣ + ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ = **ΥΓΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥΣ**

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

- ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΑΜΒΛΥΝΣΗ ΤΟΥΣ
- ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΚΕΝΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ + ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

=} ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥΣ + ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

=} ΥΓΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥΣ

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΝΟΜΟΙ:

- Νόμος 2(III)/2009 : Επικύρωση Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων
- Νόμος 163(I)/2005: Δικαιώματα των προσώπων που συλλαμβάνονται και τελούν υπό κράτηση
- Περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμοι 1991 έως 2004
- Περί Αστυνομίας Νόμος
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- Οικουμενική Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

*Ευχαριστώ για
την προσοχή σας!*